



(^^^Agrární KOMORA České republiky



## Wspólne pismo przedstawicieli izb rolniczych Polski, Czech, Węgier, Słowacji i Rumunii

### WSPÓLNE PISMO W SPRAWIE LIBERALIZACJI HANDLU Z UKRAINĄ, WPŁYWU WOLNEGO HANDLU Z UKRAINĄ

### UKRAINA W SPRAWIE EUROPEJSKICH ROLNIKÓW W KRAJACH EUROPY ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ ORAZ POWIĄZANE POLITYKI

Przedstawiciele Krajowej Rady Izb Rolniczych w Polsce (KRIR), Czeskiej Izby Rolnictwa (AK CR), Stowarzyszenia Rolniczego Republiki Czeskiej (ZSCR), Węgierskiej Izby Rolnictwa (NAK), Stowarzyszenia Węgierskich Grup i Spółdzielni Rolniczych (MAGOSZ), Słowackiej Izby Rolnictwa i Żywności (SPPK), Krajowej Federacji Producentów Rolnictwa, Przemysłu Spożywczego i Usług Powiązanych z Rumunią PRO AGRO, Krajowego Związku Spółdzielni Rolniczych z Rumunii (UNCSV), Ligi Producentów Rolnych w Rumunii (LAPAR); oraz Stowarzyszenie Sił Rolniczych Rumunia i Republika Mołdowy (AFF RO i MD)

My, przedstawiciele izb rolniczych i organizacji Polski, Czech, Węgier, Słowacji i Rumunii, postanowiliśmy napisać ten list z okazji **protestu rolników z naszych krajów w Brukseli, protest odbędzie się w dniach 23/05/2023 w okolicach Schumana.**

#### DLACZEGO ZDECYDOWALIŚMY SIĘ NA TAK RADYKALNY KROK?

Międzynarodowy handel towarami rolno-spożywczymi z Ukrainą został zliberalizowany przez kolejny rok. Rekompensata wypłacana niektórym krajom jest znacznie poniżej wymaganego poziomu. Nie wszystkie kraje Europy Środkowej i Wschodniej dotknięte liberalizacją handlu z Ukrainą otrzymują rekompensatę. Podkreślamy nasze wsparcie dla Ukrainy, narodu ukraińskiego i ukraińskich rolników. Mamy nadzieję na szybkie zakończenie niesprowokowanego konfliktu zbrojnego na Ukrainie i popieramy udzielanie pomocy Ukrainie, ale taka pomoc nie może zagrażać rentowności i konkurencyjności rolników z Unii Europejskiej ani prowadzić do ich likwidacji.



(^^^Agrární KOMORA České republiky



MAGOSZ

**Sytuacja jest straszna.** W wyniku faktycznego niepowodzenia tak zwanych szlaków solidarnościowych rolnicy

w naszych krajach borykają się obecnie z gwałtownym spadkiem cen i brakiem popytu na zboża i nasiona oleiste ze względu na nadwyżkę podaży nad popytem. Zapasy są na poziomie 150 % poziomu typowego dla tej pory roku, następne zbiory rozpoczynają się za mniej niż jeden miesiąc i istnieje realna możliwość, że nie będzie nikogo do sprzedaży i nie będzie miejsca do przechowywania ziaren i nasion oleistych z nadchodzących zbiorów. Co więcej, nasi rolnicy muszą już stawić czoła innym poważnym wyzwaniom i ewentualnym ograniczeniom w odniesieniu do NGT, Zielonego Ładu, SUR, celów w zakresie odbudowy przyrody itp.

**Drogi solidarnościowe nie działają.** Sytuacja spowodowana jest głównie bezcłowym przywozem ukraińskich produktów rolnych do Unii Europejskiej, gdzie importowano pszenicę, kukurydzę i soję, mimo że były one oryginalne zgodnie z intencją tak zwanych pasów solidarnościowych przeznaczonych dla państw trzecich lub tradycyjnych nabywców ukraińskich produktów. Aby pomóc Ukrainie eksportować produkcję rolną i państwa paszowe zależne od importu, Komisja wprowadziła tzw. korytarze solidarnościowe, ale były one nadużywane przez handlowców w celu łatwego i szybkiego wzbogacenia się.

**Rynek zawodzi rolnikom. Europa Środkowo-Wschodnia** jest zalana ukraińską produkcją. W rezultacie będą szukać alternatywnych opcji przechowywania lub innych opcji marketingowych kosztem gorszych warunków handlowych. W tak krótkim czasie nie ma realnej możliwości zwiększenia pojemności magazynowej, przynajmniej bez uszczerbku dla parametrów jakościowych produkcji i przede wszystkim jej odporności na pleśń i szkodniki. Sytuacja ta może mieć największy wpływ zwłaszcza na mniejszych rolników.

**Rolnicy nie są przyczyną inflacji w Europie.** Cena pszenicy jest określana przez rynki światowe zgodnie z logiką równowagi między podażą a popytem. Rolnicy nie spowodowali ani celowo nie wykorzystali sytuacji rynkowej w zeszłym roku, ponieważ nie mogą wpływać na ostateczną cenę ostatecznego przeznaczenia swojego produktu i w tym momencie nie są w stanie wpływać również na sytuację rynkową.

**Ukraińscy rolnicy też nie korzystają.** Wiele ukraińskiej pszenicy i innych produktów rolnych nie trafiło do krajów o dużej zależności od importu żywności, ale na rynku europejskim, bez spełnienia ścisłych parametrów jakościowych i bez uprawy z takim samym szacunkiem dla środowiska, do którego Unia Europejska wymaga przestrzegania przez rolników. Biorąc pod uwagę, że towary rolne są importowane do Unii Europejskiej nie przez rolników, ale przez handlowców, to częściowe przejście naszych rynków nie jest nawet korzystne dla ukraińskich rolników (trzy pasy solidarnościowe miały pomóc), którzy sami otrzymują ułamek rzeczywistej ceny.



(^^^Agrarní KOMORA České republiky

republiky



**Konsumenci są zagrożeni.** Uważamy za poważny problem, że po przekroczeniu granicy na Ukrainie towary przechodzą na wolny jednolity rynek UE i bardzo trudno jest odróżnić ich ostateczne miejsce przeznaczenia. Nawet oficjalne statystyki mogą nie odzwierciedlać rzeczywistości, ponieważ istnieją spekulacje na temat przepakowywania towarów lub celowego mieszania ukraińskiej pszenicy i innych zbóż z produkcją lokalną w celu spełnienia parametrów jakościowych i zmniejszenia ryzyka załadunku niezdrowych środków spożywczych w łańcuchu żywnościowym.

**Przeciążone ciężarówki z Ukrainy niszczą naszą infrastrukturę.** Wzrosła liczba ciężarówek załadowanych pierwotnymi produktami przetworzonymi (olej, pszenica i mąka kukurydziana, cukier), a kontyngenty są potrzebne wszystkim państwom członkowskim, aby utrzymać sytuację pod kontrolą i nie doprowadzić do zniszczenia przemysłu w krajach Europy Wschodniej. Infrastruktura w sąsiadujących krajach nie jest w stanie poradzić sobie z tym masowym napływem produktów rolnych pochodzących z Ukrainy, ponieważ ledwo jest w stanie zaspokoić potrzeby własnych krajów. Jeśli nie zostaną podjęte żadne działania, w następnej kampanii nastąpi całkowity impas. W związku z tym wiele zebranych ilości zostanie pozostawionych i umieszczonych bezpośrednio na polu lub w ogóle nie będzie zbieranych, ponieważ nie ma transportu i miejsca do przechowywania.

## **DLATEGO MY, ROLNICY Z EUROPY ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ UCZESTNICZĄCY W PROTEŚCIE 23 MAJA 2023 R. W BRUKSELI, PRZEDSTAWIAMY NASZE WSPÓLNE ŻĄDANIA:**

- Przywrócenie ceł i kontyngentów na ukraińskie produkty rolne i spożywcze dla krajów pierwszej linii i krajów dotkniętych klęskami żywiołowymi lub wezwanie do przestrzennego i czasowego przedłużenia tymczasowych środków zapobiegawczych w odniesieniu do przywozu z Ukrainy do co najmniej 14.06.2024 r., tak aby pozostała pojemność magazynowa w krajach Europy Środkowo-Wschodniej mogła zostać wykorzystana do przechowywania zbóż UE po nowych zbiorach oraz aby uniknąć sytuacji, w której nowy dumping z Ukrainy ponownie będzie miał konsekwencje dla unijnego rynku zbóż w najbliższym czasie.
- Jeśli po 5 czerwca zakaz importu do 5 krajów zostanie zniesiony, zdecydowanie apelujemy o wprowadzenie kontyngentów w celu rozszerzenia potrzeby podziału ryzyka między wszystkie państwa członkowskie UE, tak aby każde państwo otrzymało i korzystało z kontyngentu produktów rolnych z Ukrainy, wprost proporcjonalnego do wielkości kraju i ludności, abyśmy mogli nadal pomagać Ukrainie i nie doprowadzić do upadku krajów Europy Wschodniej. Korzystne jest, że import został zakazany do 5 czerwca 2023 r., ale nadal niepokojące jest to, że już obowiązujące umowy zostały dopuszczone do

niekontrolowania. W ten sposób nie możemy mieć na nich jasnej sytuacji, ponieważ można je sfalszować lub wycofać.



- Rozszerzenie wykazu produktów objętych rozporządzeniami w sprawie tymczasowych środków zapobiegawczych dotyczących przywozu z bezzałogowych statków powietrznych o jaja, mięso drobiowe, miód, olej, pszenica i mąkę kukurydzianą, cukier, owoce i warzywa oraz żywność przetworzoną oraz jego przedłużenie do czasu przystąpienia Ukrainy do UE.
- Powstrzymanie się od wykorzystywania budżetu rolnego do radzenia sobie z sytuacjami wynikającymi z problemów politycznych. Rolnictwo boryka się z szeregiem negatywnych skutków zewnętrznych wynikających ze zmian klimatu, które będą musiały zostać rozwiązane w jak największym stopniu poprzez wykorzystanie potencjału rezerwy kryzysowej.
- Rozszerzenie wykazu krajów, które mogą zdecydować o zakazie wprowadzania niektórych towarów rolno-spożywczych z Ukrainy na własne rynki, tak aby obejmowały również Republikę Czeską.
- Rozszerzenie wykazu krajów kwalifikujących się do objęcia pakietami kompensacyjnymi, w tym rezerwy kryzysowej, o również Republikę Czeską.
- Utworzenie specjalnego funduszu wspierającego rolników z Europy Środkowo-Wschodniej szczególnie dotkniętych skutkami rosyjskiej inwazji na Ukrainę, finansowanego poza funduszami przeznaczonymi na Wspólną Politykę Rolną.
- Dopilnowanie, by produkty przywożone z Ukrainy były również produkowane zgodnie z rygorystycznymi unijnymi normami produkcji, środkami ochrony środowiska, dobrostanu zwierząt i różnorodności biologicznej oczekiwany od rolników z UE. Surowo domagamy się również zwiększenia kontroli importowanych produktów rolnych bezzałogowych statków powietrznych.
- Umożliwienie państwom członkowskim Europy Środkowej i Wschodniej stosowania pomocy krajowej zgodnie z decyzjami ich rządów.
- Zwiększenie finansowania budowy szlaków transportowych, infrastruktury transportowej i portowej umożliwiającej sprawny transport produktów rolnych i spożywczych z bezzałogowych statków powietrznych do portów na Morzu Bałtyckim i Czarnym; a także stworzenie infrastruktury transportowej i węzłów logistycznych do tranzytu produktów z UA przez RO, BG do portu w Salonikach w EL. Jest to bezpieczny, lądowy korytarz na terytorium UE i umożliwi otwarcie trasy Konstancy dla wywozu RO.
- Udzielanie wsparcia finansowego i kadrowego krajowym służbom fitosanitarnym badającym przywożone produkty rolne.
- Wzmocnienie mechanizmów kontroli transportu na szlakach solidarnościowych.
- Zapewnienie szybszej reakcji władz Unii Europejskiej na obecną sytuację gospodarczą w sektorze rolnym.
- Osiągnięcie celów WPR bez ograniczania konkurencyjności rolnictwa



(^^^Agrarní KOMORA České republiky)



MAGOSZ

producenci i nakładanie nieuczciwej konkurencji na unijne produkty rolno-spożywcze ze szkodą dla producentów spoza UE. Prosimy tylko o RECIPROCITY.

- Rolnictwo odgrywa ostatnio coraz większą rolę w zapewnianiu wartości dodanej w zakresie ochrony środowiska, ograniczania emisji i sekwestracji dwutlenku węgla, dobrostanu zwierząt i oczekiwań konsumentów, oprócz działalności produkcyjnej. Dodatkowe koszty tych dóbr publicznych sprawiają, że konieczne jest zwiększenie budżetu WPR.
- Zapewnienie pilnego rozpoczęcia prac nad nową wspólną polityką rolną po 2027 r., która uwzględni podatność unijnych rolników i jednolitego rynku UE na wahania cen nakładów i produkcji rolnej, a także ewentualne przystąpienie Ukrainy do UE.

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH W POLSCE (KRIR)	SŁOWACKA IZBA DS. ROLNICTWA I ŻYWNOŚCI (SPPK)
CZESKA IZBA ROLNICZA (AK CR)	KRAJOWA UNIA EUROPEJSKA Z ROLNICTWO SPÓŁDZIELNIE SEKTORA ROŚLINNEGO W RUMUNII (UNCSV)
STOWARZYSZENIE ROLNICZE CZECH REPUBLIKA (ZSCR)	KRAJOWA FEDERACJA Z PRODUCENCI W ROLNICTWO, PRZEMYSŁ SPOŻYWCZY I USŁUGI POKREWNE W RUMUNII (PRO AGRO)
WĘGIERSKA IZBA ROLNICZA (NAK)	LIGA LIGA ROLNICTWA PRODUCENCI W RUMUNIA (LAPAR)
STOWARZYSZENIE WĘGIERSKICH GRUP I SPÓŁDZIELNI ROLNICZYCH (MAGOSZ)	STOWARZYSZENIE ROLNIKÓW W RUMUNII ORAZ Republika MOLDOVA (AFF RO & MD)